

Bilfabriken där sågspånen yr

Brittiska Morgan är en unik sportbil. Karossen kan inte rosta, men väl ruttna om den vansköts.

Sportbilen Morgan 4/4 (fyra hjul och fyra cylindrar) har byggts enligt samma koncept allt sedan introduktionen 1936 då den kompletterade den trehjuliga motorcykelbilen 3 Wheeler. Karosseristommen byggs fortfarande av askträ. Och det finns ingen orsak att tro att fabriken skulle säga ett fungerande koncept.

Morgan Motor Company, som inledde produktionen 1910, är världens äldsta bilfabrik som ägts av samma familj ända från starten. Fabriken finns i Malvern, Worcestershire, känt för sin Worcestershire Sauce.

HANTVERK OCH HI-TEC

Morganfabriken andas både konservativt hantverk och högteknologi. Här samsas modellen 4/4 med sex andra modeller, alla med klassiskt sportbilstuk. I fem av dem är askträet en gemensam nämnare. Super-sportbilarna Aero 8 och Aeromax är byggda enligt den nyaste teknologin. 3 Wheeler byggs sedan några år i en retroversion, men har inte trä i konstruktionerna.

Fabriken sysselsätter ca 200 personer. I lagerhyllorna ligger omsorgsfullt radat askvirke. På snickeriet sågar, hyvlar och slipar bilbyggarna träbitar som fogas samman till karosstramar. De bekläms med handknackad aluminiumplåt till läckerbitar för sportvagnsfrälsta världen över.

I sadelmakeriet skapar personalen inredningar av läder i önskad kulör.

Olavi Tupamäki i Grankulla är en av ca 20 Morganägare i Finland. Han beställde sin Morgan + 8 år 1990 och hämtade den på fabriken sju år senare. I dag lär kön inte vara längre än tre år.

– Fabriken var gammalmodig, men stämningen avslappnad. Tepausen varade en halv timme och under den spelade personalen kort, berättar han.

Sorglöst, men ett litet bekymmer lider fabriken av. England drabbades för några år sedan av askpest. Därför importeras askvirket nu från Tyskland.

Enligt Olavi Tupamäki är en av fördelarna med trä att det, speciellt i kombination med aluminium, gör bilen klart lättare än om den byggts av enbart stål.

– Nackdelen är att träet kan ruttna, men

FOTO: PETER NORDLING

FOTO: PETER NORDLING

Olavi Tupamäkis Morgan: British racing green, ekerfälgar, instrumentpanel och ratt av trä samt inredning i läder.

FOTO: MORGAN MOTOR COMPANY

inget material är evigt, påpekar han.

En Morganägare vårdar i allmänhet ömt sin ögonsten, så risken för röta är liten. Dessutom behandlar fabriken träkonstruktionerna mot både röta och mögel.

Beträffande säkerhet och hållbarhet konstaterar Olavi Tupasalo att också Morganbilarna genomgått de krocktester som krävs för att en bil ska godkännas för trafik.

Om olyckan är framme kan också nya trädelar beställas både av fabriken och andra tillverkare. Olavi Tupamäki berättar om en Morganentusiast som tillverkade alla trädelar själv då han renoverade en bil.

POTENT RACER

Motorn i en Morgan är minsann inte träig. Olavi Tupamäkis är bestyckad med en potent fyraliters V8 i aluminium från Rover. Den ger, efter trimning, 240 hästar och en topphastighet på 240 kilometer i timmen. Från stillastående till 100 kilometer i timmen går på ca 5 sekunder.

Än priset då? Fabriken prislista är närmast riktgivande eftersom varje bil byggs enligt kundens önskemål. I Finland finns ingen importör. På den svenska generalagenten Morgan Centre Swedens webbplats är en två år gammal Morgan 4/4 prissatt till

Morganfabriken har ett eget snickeri.

340 000 kronor (ca 37 000 euro). En 23 år äldre bjuds ut för 240 000 kronor (ca 26 000 euro). Till priset ska den, som importerar en bil, lägga den finländska bilskatten.

På fabriken säger man att värdet på en Morgan består. Men skicket kan inte förbises. Dessutom kan penningvärdet förändras.

Eftersom bilarna är få är också utbudet av begagnade litet, speciellt som traditionen bjuder att bilarna går i arv från far till son. •

TEXT: PETER NORDLING